

Tema: Mångfald och engagemang

Folkbildning möjliggör en plats för människor att mötas, organisera sig och påverka sitt samhälle. Genom nyförvärvad kunskap och i möten med andra, finner människor vägar ut ur utanförskap, till delaktighet, egenmakt och kompetens. Mötesplatserna runt om i Uppsala län skapar engagemang och ger ett sammanhang i vardagen för människor med olika intressen, bakgrund och ålder. FOLKBILDNINGSNYTT vill belysa några av dessa engagerande möten och passa på att önska alla en glad sommar!

Ett sammanhang i vardagen

Ensamkommande flyktingbarn på folkhögskolan
Biskops Arnö.

Sid 3

En plats för alla

”Att få vara tillsammans med personer från olika länder med olika språk, religioner och kulturer och ändå uppleva att vi hör ihop och kan se och respektera varandra känns mycket meningsfullt.”

Sid 1

Anna Bjurvald – ny länsbildningskonsulent på Uppsala
Läns Bildningsförbund.

Sid 1

På gång: Världens största musikfestival

– den 5 oktober smäller det!

Sid 2

ULB:s nya länsbildningskonsulent har ordet

När jag var ung gick jag en kurs i färg och form på folkhögskola. Ämnet intresserade mig och jag var förväntansfull inför terminsstart. Till en början blev jag inte erbjuden någon plats på kursen och jag ställdes i kö som reserv.

Veckorna innan terminsstart ringde jag skolan flera gånger för att ta reda på om någon hade lämnat återbud – kanske fanns det en möjlighet för mig att få en plats på kursen ändå? Jag ville ju så gärna börja! Skolans lärare verkade så engagerade och intresserade av kursdeltagarnas idéer och åsikter i olika frågor vilket var något helt nytt för mig.

Till min glädje fick jag till slut besked om att skolan kunde erbjuda mig en plats på kursen. Äntligen var jag på väg! Det året på folkhögskola gav mig så mycket: möten med människor i olika åldrar, med olika erfarenhet, bakgrund och intressen. Dessa

möten gav mig unika erfarenheter och perspektiv som jag bär med mig än idag.

Att mäta hur folkbildningen påverkar individ och samhälle är inte helt lätt. Vi som är verksamma inom folkbildningen fokuserar ofta på att mäta dess resultat genom att mäta antal studietimmar som gjorts eller hur många deltagare som har medverkat under en given tid. Vilket resultat och vilka effekter verksamheten haft för de deltagare som medverkat i aktiviteterna är svårare att mäta.

Att folkbildning gör skillnad i människors liv är något som vi som arbetar med folkbildning återkommande får höra. Att människor känner sig sedda, får nya erfarenheter och perspektiv, samt ges möjlighet att växa som människa och lära känna andra som är engagerade i liknande frågor, är några exempel på vad deltagare berättar om vad folkbildning betyder för dem.

För mig som varit verksam inom folkbildning under flera års tid och som nytillträdd länsbildningskonsulent på Uppsala Läns Bildningsförbund, ser jag som en viktig uppgift att kontinuerligt synliggöra och berätta om folkbildning och dess effekter.

Genom att synliggöra folkbildning i länet och dess effekter hoppas jag att ULB:s arbete kan bidra till att fler individer får kännedom om folkbildning och även får möjlighet att delta i de folkbildningsaktiviteter som pågår dagligen runt om i länet. Aktiviteter som skapar engagemang och mening och bidrar till samhällsutvecklingen.

*Anna Bjurvald
Länsbildningskonsulent
Uppsala Läns Bildningsförbund*

NybyVision – en plats där alla får plats

”Mötesplatser är viktiga. NybyVision skapar sådana. Människor träffas. Erfarenheter utbyts. Förståelsen av såväl språk som för sociala frågor ökar. Sverige blir lite mer gripbart. Jag själv lär mig en hel del.”

Orden är Anita Jonssons. Hon är volontär på NybyVisions språkcafé i Uppsala. Tillsammans med andra volontärer och nya svenskar som vill lära sig mer om Sverige och det svenska språket, träffas

man varje vecka för att utbyta kunskaper och erfarenheter. - Lektionerna blandar praktiska språkövningar med förklaringar av mysterier inom den svenska byråkratin, omväxlande med synonymövningar, berättar Anita. Vi dramatiserar, sjunger, målar, och det visas foton på mobilerna. Fikapauserna är viktiga – ofta med kulturella inslag från olika länders högtider och traditioner. Synnerligen lärorikt och ömsesidigt!

NybyVision är en diakonal verksamhet med Uppsala Missionsförsamling och Österledskyrkan i Gamla Uppsala som huvudmän. Man samarbetar

I andaktsrummet på NybyVision får alla religioner plats.

också med studieförbundet Bilda. Verksamheten arbetar för att främja integration och gemenskap mellan människor oavsett religiös, etnisk eller kulturell bakgrund.

Målet är att vara med och skapa ett samhälle där alla invånare får plats – ett samhälle där människors erfarenheter och förmågor tas

tillvara och där var och en kan mötas med sina respektive olikheter – ett samhälle präglad av ömsesidig integration.

Peo, volontär på språkcaféet.

- Till NybyVisions språkcaféer kommer även personer som inte är inskrivna i verksamheten. Många saknar svenska kontakter och vill träffa ”vänner” för att träna svenska språket i en avspänd miljö, berättar Peo Oredsson, volontär på caféet.

- Vi försöker också länka deltagarna vidare till andra sammanhang för ytterligare

svenskkontakter. Birgit, en annan volontär, inflikar:

- Att få vara tillsammans med personer från olika länder med olika språk, religioner och kulturer och ändå uppleva att vi hör ihop och kan se och respektera varandra känns mycket meningsfullt. Deras ryggsäck innehåller många gånger svåra minnen från krig och flykt, oro inför asylprocessen och för anhöriga i hemlandet och ändå kommer de till lektionerna och kämpar för att lära sig det svåra svenska språket. Mitt i allt detta ger de ofta uttryck för tacksamhet, glädje och generositet. Beundransvärt tycker jag! Det är med glädje jag åker till NybyVision varje vecka!

Mer info om NybyVision:
<http://www.nybyvision.se/>

På gång: Världens största musikfestival

I oktober smäller det – kan det bli rekord?

5-11 oktober 2015 arrangerar studieförbunden Världens största musikfestival! Festivalen är till för alla genrer och alla åldrar. Studieförbunden är en del av det svenska musikundret och tänker fortsätta sprida musik och engagemang i hela landet.

I Uppsala län kommer festivalen synas på många olika platser under hela festivalveckan. Mer information kommer!

Läs mer på festivalhemsidan:
<http://www.studieforbunden.se/vsm/>

Utanför länet:

Det svenska musikundret

– musikrapport 2015

I Sverige gick 8,7 miljoner människor på konserter anordnade av studieförbunden under 2014. Det är fler än någonsin och trenden har pekat uppåt de senaste tio åren. Även deltagandet i musikstudiecirkel har ökat.

Studieförbunden är en infrastruktur för musikverksamheten i hela Sverige. I musikrapporten ”Publikrekord” presenteras sammanställningar av studieförbundens musikverksamhet i siffror samt regionala jämförelser.

Tack vare att aktiviteterna sker inom folkbildningen kan fokus ligga på utveckling och lärande. Hos studieförbunden möts proffs och amatörer. Här bestämmer deltagarna, oavsett om de började i går eller om de har många års erfarenhet av musik.

Läs rapporten:
http://issuu.com/lyfolk/docs/musikrapport_2015___/1

Smått och gott

Vad händer med EU som fredsprojekt? Det var kvällens tema när Framtidsakademien och Folkuniversitetet bjöd på gratis föreläsning på Uppsala stadsbibliotek den 27 maj. Föreläsningen handlade om hur EU-samarbetet förändras av ekonomiska kriser och ökad nationalism i Europa.

Uppsala SciCafé Under våren 2015 startade Uppsala SciCafé på Hamncentralen i Uppsala. SciCafé erbjuder gratis vetenskapskvällar med föreläsande forskare och möjlighet till fika och diskussioner. Kvällarna är öppna för alla intresserade. Vårens föreläsningar handlade om allergier, vågkraft och om vardag och välmående bland immigranter. Projektet är ett samarbete mellan Folkuniversitetet, Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet och Hamncentralen i Uppsala.

Volontärrösten

Peo Oredsson, volontär på NybyVisions språkcafé:

- Mitt engagemang har vidgat mina vyer beträffande utrikesföddas utsatthet i ett nytt land utan kontakter och ofta med en traumatisk bakgrund. Möjligheten att få hjälp med praktiska frågor skapar trygghet för deltagarna och är stärkande för min egen självkänsla: att få bidra till att göra skillnad och uppleva tacksamheten för detta.

Mötesplats Biskops Arnö

På folkhögskolan Biskops Arnö får ensamkommande flyktningbarn en plats att landa på

Det är spännande när det plötsligt blir vardag. På Biskops Arnö hyr vi ut ett av våra hus till Håbo kommun som driver ett boende för ensamkommande barn/ungdomar. Det är åtta ungdomar från olika länder med olika bakgrunder, men med det gemensamma att de flytt. Ensamma och under osäkra förhållanden.

De kommer till en folkhögskola och en Ö i Mälaren som troligtvis inte är ett utsnitt av Sverige, toleransen för olikheter är stor liksom viljan att göra gott. De ensamkommande ungdomarna bjuds in av våra deltagare och deltar i aktiviteter, innebandy, filmkvällar, musikkonserter, bastubad med isvaksbad, uppläsningar, biljard, yoga... Det sker organiserat men huvudsakligen spontant, ”kom och var med...”

När vi plötsligt ställs inför det som i den politiska debatten kallas integration kommer vardagsfrågorna:

Gör vi tillräckligt? Kan vi göra mer? Göra annat?

För mig handlar det om två saker. Det ena är vad vi kan göra på strukturell nivå, bl a hur vi organiserar oss för att underlätta för andra att vara en del av sammanhanget. Det andra är det som vi kan göra som medmänniskor, att bjuda in till sammanhang, att spela innebandy eller yoga etc. Det ena är oerhört mycket enklare än det andra. Att bjuda in och skapa sammanhang där vi tillsammans kan mötas har visat sig vara enklare än att förändra strukturer.

Jag är glad över att Håbo kommun har ett boende för ensamkomman-

Folkhögskolan Biskops Arnö.

de på Biskops Arnö. Jag tror det är en bra plats för ensamkommande ungdomar att vara på, och jag vet att det är bra för verksamheten på Biskops Arnö. En del av vardagsfrågornas trivialitet blir speglade på ett nyttigt sätt som berikar oss alla.

Mats Lundborg
Rektor
Biskops Arnö

Första steget ut

– Invandrarkvinnors väg in i det svenska samhället

Sedan 2003 pågår ett projekt inom Studieförbundet Vuxenskolan kallat ”Första stegen ut”. Projektet som finns i Uppsalastadsdelarna Sävja, Gottsunda, Stenhagen och Gränby, vänder sig till invandrade kvinnor för att hjälpa dem komma in i det svenska samhället.

Innehållet är brett – allt från hälsa, mat och nutritionslära till information om rättigheter och skyldigheter gentemot Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och kommunen. Kvinnorna får också lära sig om den svenska koden och om att vara förälder i främmande land. Projektledaren och eldsjelen bakom projektet är Zahra Daii:

- Genom vår verksamhet får dessa kvinnor större kunskap och medvetenhet om det svenska samhället, både när det gäller skyldigheter och rättigheter.

Men det som upplevs som den största vinsten hos deltagarna är gruppens gemenskap och den personliga utvecklingen som den leder till. De upplever ofta att de fått ökat självförtroende och en styrka i sin person som de tidigare saknade, säger Zahra.

Mer information om projektet:
Zahra Daii, zahra.daii@sv.se
tel. 018-102378

Ledarrösten

Foto: Zahra Daii

Zahra Daii, projektledare integrationsprojektet ”Första stegen ut” hos Vuxenskolan som vänder sig till invandrarkvinnor:

- De (kvinnorna) upplever ofta att de fått ökat självförtroende och en styrka i sin person som de tidigare saknat.

Litteratursatsning och kvinnors kamp

Den 19 mars gästade författaren Ulrika Knutson Uppsala folkhögskola för att berätta om sin bok "Kvinnor på gränsen till genombrott".

Boken handlar om kvinnor som kämpade för självständighet och feminism under 1900-talets första hälft genom exempelvis initiativ till bildningskurser för arbetarkvinnor, studerande, hemmafruar, lärare m fl. Demokrati, rösträtt och att samla människor med olika erfarenheter var en viktig del i denna kamp. Föreläsningen som är ett led i Uppsala folkhögskolas satsning på litteratur, ville samtidigt visa på kvinnors kraft att förändra.

I linje med föreläsningens tema såldes fika till förmån för TRIS, Tjejer's rätt i samhället, och organisationens arbete med skyddat boende för utsatta kvinnor och deras barn.

Ung musikproduktion ledde till en skiva

På ABF:s Musikfabrik i Uppsala arbetar man för att skapa en tolerant mötesplats för musiker inom alla genrer

Releasefest på Musikfabriken

oavsett kön, ålder, klassbakgrund eller funktionsnedsättning. Bland annat har en musikproduktionskurs för tjejer och transpersoner mellan

14-25 år genomförts. Under nästan ett års tid har man tillsammans skrivit låtar och producerat musik. Resultatet blev en skiva vilket firades med en releasefest på Grands café i slutet av maj.

I höst finns chansen igen, då startar nya musikproduktionskurser men också andra aktiviteter som exempelvis kortfilmsproduktion.

Läs mer om Musikfabriken och höstens program:

<http://www.musikfabriken.nu/>

Volontärrösten

Birgit Hellgren, volontär på NybyVisions språkcafé:

- Att få vara tillsammans med personer från olika länder med olika språk, religioner och kulturer och ändå uppleva att vi hör ihop och kan se och respektera varandra känns mycket meningsfullt.

Folkhögskolans dag

Folkhögskolans dag är en årligen återkommande dag då många av landets folkhögskolor visar upp sin skola och den unika skolformen folkhögskola. Dagen inföll i år den 21 mars. I Uppsala län finns Nordens folkhögskola Biskops Arnö och Wik/Uppsala folkhögskola. Den sistnämnda har sina säten vid Wiks slott och på Ulleråkersområdet i Uppsala.

Wik/Uppsala folkhögskola uppmärksammade dagen lite extra i stadsdelen Gottsunda under parollen "Kunskap förändrar. Kom till oss!". Till balkanter framförda av Wiks musikelever

spreds information om folkhögskolan och om de möjligheter som erbjuds. Mycket folk var i rörelse och de ställdes frågan "Känner Du någon som inte har gymnasiebehörighet?". Frågan ledde till såväl samtal som nyfikna reaktioner och flera fick upp ögonen för att det finns en folkhögskola i grannskapet som inbjuder till studier på gymnasienivå – från och med 2015 också på grundskolenivå.